

De Bietenteler

Jaargang 7 | nr 15 | December 2020

Hét vakblad voor de Nederlandse bietenteler

Bedrijfsreportage Westerland te Wolphaartsdijk

Bietenzaadbestelling 2021: Waar moet ik op letten?

Eerste CONVISO® SMART ras op de rassenlijst

P^oWER at work

NIEUW

SMART JITKA KWS

- Eerste SMART-ras op de Nederlandse Rassenlijst
- Bietencysteaaltjesresistent
- Meer dan 350 hectare praktijkervaring in 2020

Nematode

PROTECT

www.kws.com/nl

SEEDING
THE FUTURE
SINCE 1856

KWS

Voorwoord

Meer met minder

Een droog voorjaar. Een droge zomer. Luizen tellen, bladvlekken tellen en straks centen tellen. Ieder jaar is anders. Het lijkt er echter op dat de droge en warme zomers zich definitief hebben gevestigd in Nederland. Dit jaar resulteerde dit in lage plantaantallen op de klei en veel beregenen op zand. Een gevolg is ook dat andere ziektes zich openbaren of uitbreiden.

Cercospora is een steeds meer voorkomende bladziekte die behoorlijke opbrengstderving kan veroorzaken. Ook in teeltgebieden waar deze ziekte in het verleden niet veel voorkwam, neemt de druk toe.

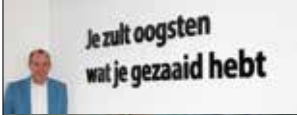
Het gewasbeschermingsplan 2030 is duidelijk: weerbare teeltsystemen met minder middelengebruik. Vanuit de genetica is veel mogelijk. Een gemiddeld kweekprogramma duurt jaren, dus kunnen we ons erop instellen. Enkele jaren geleden zijn de kwekers gestart met de selectie van sterkere rassen met groen blad tot aan de oogst. De rassenlijst van 2021 geeft nog duidelijker de rasverschillen voor bladgezondheid weer. Dit lijkt het begin van een nieuw tijdperk. De teelt moet terug naar meer gemak en zekerheid.

De sterke rassen van nu zullen waarschijnlijk de zwakke zijn in 2030. De kosten van het aantal bespuitingen, de opbrengst van dat ras en de arbeidsbesparing zullen de snelheid van deze transitie bepalen.

Meer met minder, een mooi streven!

Redactie de Bietenteler

Inhoud

	Voorwoord	3
	Bedrijfsreportage In Wolphaartsdijk, Zeeland, toont landbouwbedrijf Westerland hoe samenwerking ook in deze ongewone tijden tot goede resultaten leidt.	4
	Column Team Agro NL, BIMAG, daar bovenop een tijdrovend akkerbouwbedrijf. Karin is een bezige boerin, boordevol energie en ideeën.	8
	Veldproeven In de toekomst minder spuiten met cercospora-tolerante rassen. Nieuwe bietenrassen op de Nederlandse demovelden leveren opvallend positieve resultaten op.	10
	Innovatie in onkruidbestrijding Al enkele jaren deden telers goede ervaringen op met nieuwe rassen die tolerant zijn tegen het breedwerkende CONVISO® ONE. Nu staat SMART JITKA KWS op de Rassenlijst 2021.	12
	25 JAAR KWS BENELUX BV: 1995-2020	16
	Compact geoogst	18
	Bietenkiekjes: Winnaar Facebook Fotowedstrijd november bekend! Meedoen in december kan nog tot het einde van dit jaar.	19

Colofon

Foto cover:
Bieten rooien bij familie Klunder te Lelystad.

Oplage
Editie Nederland: ca. 9.000 ex
Layout, druk
Chapo - drukt alles op alles
www.chapo.team

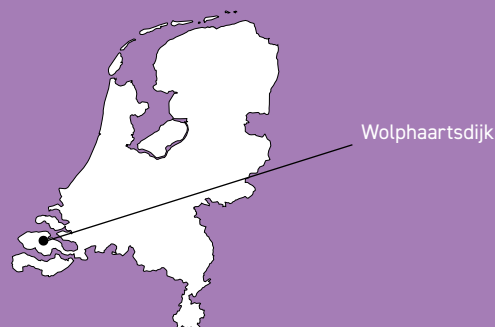
Coördinatie
Comevent
Schoolstraat 20
2240 Massenhoven
www.comevent.be

Redactiesecretariaat
info@debietenteler.com

Afgifte kantoor
Nederland: Sittard

De aardappelloodsen van Jan de Jager

In de Westerlandpolder bij Wolphaartsdijk zie je akkerbouw zover als je kunt kijken. Hier vinden we de bedrijven van Jan de Jager (44) en Huibert Janse (47) die sinds 2013 samenwerken op het gebied van arbeid, mechanisatie en bouwplan. Huibert is getrouwd met Marjolein en samen hebben ze drie kinderen. Jan woont nog alleen. Er zijn 2 vaste medewerkers.

LANDBOUWBEDRIJF WESTERLAND: DE GROTE KRACHT VAN SAMENWERKEN

Geschiedenis en ontwikkeling

De opa's van Jan en Huibert waren boeren met een visie. Eind 19de, begin 20ste eeuw begonnen zij in deze polder te boeren. Zij hadden snel in de gaten dat al die versnipperde percelen, doorsneden door sloten en greppels, barrières vormden voor een efficiënte bedrijfsvoering. Ze woonden aan dezelfde weg en besloten tot a) zoveel mogelijk herverkaveling en b) zoveel mogelijk bedrijfsvergroting. Hun zonen en kleinzonen besloten op dezelfde weg

verder te gaan en dit leidde in 2013 tot een totale samenwerking tussen Jan en Huibert. Ze doen alles samen en de opbrengst wordt verdeeld op basis van de grondinbreng. Beiden zijn enthousiast over deze manier van samenwerken, al levert ieder ook een beetje ondernemersvrijheid in. Huibert doet de administratie en is van mening dat het belangrijkste onderdeel van een samenwerking bestaat uit het beëindigingsartikel uit het samenwerkingscontract.

Grondsoort en grondproblemen

De Westerlandpolder bestaat uit zeeklei, variërend van 20% tot 50% afslibbaar, met een pH van 7,0. Er is dan ook geen ruimte voor Betacal. Het organischestofgehalte van ca. 2,5% is heilig. De ondernemers doen er alles aan om dit niveau vast te houden en liefst te laten stijgen. Alle stro en hooi wordt daarom verhak-seld en er worden diverse groenbemesters geteeld. De eigen mestopslag (2.500 m³) wordt 2x gevuld en aangewend voor de suikerbieten en granen (sleepslang). Champost wordt 's zomers ingezet voor de aardappelen. De spuitmachine heeft een drukwisselsysteem en Wingsprayer.

Links Jan de Jager, rechts Huibert Janse

“We geloven sterk in de kracht van een gezonde bodem. Daarom doen we dan ook mee aan de pilot van Fabulous Farming.”

Tot slot draaien ze, als pilot, mee in een Interreg-project met de naam FABulous Farmers. Hierin participeren 12 bedrijven uit 5 landen (BE/FR/NL/LUX/UK). Vanuit Nederland doen 3 bedrijven mee. (www.fabulousfarmers.eu/nl)

FAB: Functionele Agro Biodiversiteit

Insteek: landbouwers verhogen de efficiëntie van natuurlijke hulpbronnen met behulp van 10 FAB-maatregelen te weten:

- 1) Semi-natuurlijke landschapselementen
 - 2) Verminderd gebruik van gewasbeschermingsmiddelen
 - 3) Randenbeheer
 - 4) Beheer van houtkanten
 - 5) Boslandbouw
 - 6) Mestkwaliteit
 - 7) Inbreng organische stof
 - 8) Groenbemesters/vanggewassen
 - 9) Gemengde teelten en vruchtwisseling
 - 10) Niet kerende grondbewerking (nkg)
- Jan en Huibert hebben hun keuze laten vallen op de punten 2-6-7-8-9-10. Hiervoor krijgen ze begeleiding van Stefan Muijtens, specialist biologische plantenteelt. Verder nemen ze deel aan workshops en excursies in binnen- en buitenland. Vooral het onderdeel niet kerende grondbewerking vinden ze best wel een uitdaging om mee te experimenteren. Zo worden in 2021, met nkg, bieten gezaaid in een mengsel van facelia, olievlas en alexandrijnse klaver.

Minder sporen in het land en een schone weg (geen slip-ongelukken)

Bouwplan 2020

Gewas	Areaal	Afnemer
Suikerbieten	63 ha	COSUN
Wintertarwe	100 ha	CZAV/ Agro de Jager
Consumptieaardappelen	62 ha	Lamb Weston/McCain
Plantuien	11 ha	TOP Onions
Luzerne	20 ha	Drogerij Timmerman Kortgene
Vlas	11 ha	Van de Bilt Sluiskil
Engels raaigras	30 ha	DLF
Rietzwenkgras	22 ha	DLF
Suikermais	6 ha	Farm Pack (Kapelle)

Aardappelen inschuren en bieten laden voor de suikerfabriek in Dinteloord

“Het is nu even pas op de plaats, maar we zijn ervan overtuigd dat er beslist weer betere tijden komen.”

De bietenteelt

De bietenteelt is met een 1:5 teelt extensief te noemen. Des te meer zijn de compagnons geschrokken van de hevige cercospora-aantasting waarmee ze dit jaar werden geconfronteerd. Nagenoeg het hele areaal is redelijk tot zwaar ziek, volgens Huibert ligt er een verband met de zomerstorm Francis die over ons land is getrokken. Deze storm heeft zoutwater over de bieten gesprayed. Na de doortocht zag hij overal bruinverkleuring in de windschermen. Het maakt de bietenteelt er niet gemakkelijker op, maar Huibert en Jan hebben vertrouwen in hun zaadleverancier KWS, die al een heel eind op weg is naar cercospora-resistente rassen. Uiteindelijk zal ook hier de resistentieveredeling het probleem moeten oplossen, zeker nu de bestaande middelen steeds minder effectief zijn. Hoe dan ook, het jaar 2020, gekenmerkt door de grote droogte in het voorjaar, heeft gevolgen gehad voor de bieten. Het maken van een mooi zaaibed was nagenoeg onmogelijk. Uiteraard vindt men dit dan ook terug in de plantaantallen en de onregelmatige vorm van de bieten. Voor 2020 kozen ze voor de rassen Lisan-na KWS en Tessilia KWS. De uitzaai vond

Krukas-spitmachine plus tarwe zaaien

plaats rond 10 april met een zaaiafstand van 20 cm in de rij. De vooropkomst-besputting vond plaats op 15 april met Bettix SC en Centium 360 CS. Uit het totale spuitoverzicht blijkt eens te meer welke negatieve invloed het verbieden van de neonicotinoïden heeft gehad. Van de in totaal 12 besputtingen hadden er drie te maken met de luizenbestrijding. Een besputting voor de grassen en drie besputtingen voor de bladziekten (Bicanta, Spyrale en Sphere) en dan toch nog zo'n aantasting...

De bemesting vond plaats, naast de drijfmest uit de eigen mestput, met Urean 27%. Daarnaast werd op 13 juli gespoten met Foliplus Duo en op 19 augustus met EPSO Top.

De bieten worden gerooid door 2 loonbedrijven, te weten Loonbedrijf Knuit en Loonbedrijf van den Dries. In 4 laadbeur-

ten gaat de suikerbietenogst tenslotte naar de COSUN-fabriek in Dinteloord. Momenteel is het prijstechnisch niet gemakkelijk voor de suikerbiet, maar Jan en Huibert hebben er het volste vertrouwen in dat het tij ook weer zal keren en dan moet, met een suikeropbrengst van 16 à 17 ton per hectare, het saldo weer ruim kostendekkend zijn.

“En wat de regularij betreft: “Och, als ze weer eens een formulier nodig hebben, dan krijgen ze dat toch.”

Rooien plus vullen van de overlaadwagen

Plantuinen

Sinds vijf jaar teelt men op Landbouwbedrijf Westerland plantuinen van het ras Setton. Het planten en oogsten doet loonbedrijf Gebr. van den Dries. Ook hier viel de beginontwikkeling tegen. Bij de oogst zag men dit terug in de omvang van de uien, die gerust grof kan worden genoemd. De uien worden tot juni op het bedrijf bewaard en dan geleverd aan Top Onions, waar ze worden verwerkt tot uienknijpers.

Consumptieaardappelen

Gelet op de bouwplansamenstelling is duidelijk dat de aardappelteelt de kurk is waarop deze onderneming drijft. De afzetstrategie is gebaseerd op 50% contract en 50% vrij. Men teelt de rassen Fontane, Innovator en Markies. Het aanaarden gebeurt op dit bedrijf nog in

een aparte werkgang, om de poottrein niet te zwaar te maken. Volgens Huibert betekent dit wel dat er minder vocht in de rug blijft ten opzichte van direct aanaarden. De hele oogst 2020 ligt inmiddels achter de planken te drogen, maar dit ging niet vanzelf. De natte herfst zorgde voor slechte rooiomstandigheden, waardoor de oogst flink werd vertraagd. Nu nog hopen op een adequate financiële vergoeding voor alle inspanningen. Het afleveren begint in februari en loopt door tot juli.

Graszaad (tweejarig)

Het areaal graszaad is met 11% best aanzienlijk, maar graszaad past goed in de vruchtwisseling en is positief voor het in stand houden van de bodemvruchtbaarheid. Jan en Huibert telen twee soorten, namelijk Engels raai (Byzan, Meiduno, Melbolt) en rietzwenggras (Rhizing Star en Aggressor). Qua mechanisatie zijn ze voor deze teelt goed ingericht. Ze maken zwaden van 3 meter en met de maaidorser kunnen ze twee zwaden tegelijk oprapen. Indien nodig kunnen ze met behulp van droogkisten het graszaad zelf drogen, maar dat is de jongste jaren niet meer nodig geweest.

Vlas, suikermaïs en luzerne

Deze gewassen worden geteeld ter verbreding van de vruchtwisseling en ter verkenning van het saldo. Als gevolg van de voorjaarsdroogte viel de start tegen en daarmee ook het eindresultaat. Het vlaszaad (Felice) is inmiddels geleverd, maar de gebundelde vezels staan nog in opslag. De suikermaïs (Tatonka) gaat naar Farm Pack, waar hij binnen 2

Vlasvezels in opslag voor Van de Bilt

uur na de oogst wordt verwerkt tot diepvries maïskolven. De luzerne (Mercedes) wordt geleverd aan de drogerij voor de productie van luzernebrokjes.

De mechanisatie

Na enig speurwerk komt 'De Bietenteler' erachter dat Jan en Huibert, qua trekkermerk, wisselende ideeën hebben. Jan is meer fan van de groene John Deere en Huibert zweert op de rode Case IH. Het is

“Als we de samenwerking niet hadden gezocht, waren er drie kleine landbouwspruitmachines gekocht, in plaats van nu één grote en moderne.”

aannemelijk dat, bij de aanschaf van een nieuwe trekker, de samenwerking op de proef wordt gesteld. Logisch dan ook dat beide merken 50/50 zijn vertegenwoordigd.

- 2 John Deere trekkers van respectievelijk 140 en 120 pk
- 3 Case trekkers van 135 en 165 pk
- diverse kleinere trekkers voor hand-en-spandiensten
- 3 maaidorser, 1 x John Deere en 2x New Holland (1x6m en 2x5m) (voor loonwerk in de buurt)
- 1 Gramegna krukasspitmachine met pneumatische graanzaaimachine (3m)
- 1 John Deere wingsprayer (39 m breed en 5.000 liter tank)
- 1 Kverneland getrokken kunstmeststrooier (inhoud 3 ton)
- 1 Kverneland bietenzaaimachine (12 rijen)
- 1 Miedema aardappelschuurlijn
- 1 Miedema volautomatische aardappelpootmachine
- 4 kiepkarren van 18 ton
- 1 Ovlac eco-ploeg 8 schaars
- 1 AVR-mistral 2-rijige zelfrijdende bunkerrooier
- 1 VSS voorzetwoeler van 3 meter
- 1 Kuhn zwadmaaier voor het graszaad
- diverse overige werktuigen voor een groot akkerbouwbedrijf, onder meer bandenwisselwagentje

Toekomstbeeld

We zaten aan tafel (corona-afstand) met twee enthousiaste en gedreven akkerbouwers, die inzien dat het ondernemerschap gepaard gaat met ups en downs en dat ze nu even in een down zitten. Voorzichtig met investeren (er wordt gedacht aan zonnepanelen), goed op de kleintjes letten, dan komt het daarna zeker weer goed. Dit beeld is van alle tijden.

De supermoderne John Deere wingsprayer

Karin Bergmans-Elshof

In deze column laten we elke editie een dame aan het woord. De boerin zelf of de partner van de boer, want achter een sterke boer staat vaak een nog sterkere vrouw.

Hoe beleeft zij het leven op de boerderij? De spanning, de vreugde, het verdriet?

In deze editie het woord aan: Karin Bergmans-Elshof uit Dronten

Column

Campagne

Op het moment van schrijven zitten we middenin de bietencampagne. Zo ook op ons akkerbouwbedrijf. De eerste helft is er net uit, inmiddels ook al opgeladen en verwerkt in Groningen. Binnenkort gaat ook de tweede helft eruit, die blijft op het erf liggen tot de laatste levering in januari. Dan is oogst 2020 weer afgerond. Het ging wederom niet vanzelf bij een aantal gewassen, al was het niet zo'n ploeteroogst als vorig jaar. In veel andere opzichten gaat 2020 natuurlijk wel als bizar jaar de boeken in.

Corona heeft tot nog toe ons gezin overgeslagen, al moesten onze studerende kinderen wel geregeld getest worden of in quarantaine. Onze werkzaamheden konden gewoon doorgaan; op de boerderij is de pandemie soms even ver weg. Het had én heeft echter wel flinke invloed op de prijsvorming, zoals bij de frietgeschikte aardappelen. En we missen natuurlijk de gezelligheid van het openbare leven. Leuke of zinvolle evenementen werden afgelast en de meeste bijeenkomsten gaan inmiddels overal soepeltjes online. Zo ook bij Team Agro NL.

Deze stichting bestaat uit boeren en boerinnen uit diverse sectoren die hun krachten hebben gebundeld. Samen met bestaande pr-initiatieven en organisaties promoten wij de Nederlandse land- en tuinbouw, in de breedste zin van het woord. Ik ben daar, naast ambassadeur van Flevoland, ook actief met online communicatie. Helaas hebben wij ons dit jaar niet zo kunnen profileren als gewenst. Achter de schermen hebben we natuurlijk wel flink doorgewerkt en onze positie in de sociale media verstevigd. Maar we missen elkaar en willen graag weer eens ergens samen de schouders onder zetten. Je gaat in 2021 daarom vast meer van ons horen!

Wat ook online werd uitgevoerd, was mijn intakegesprek voor deelname aan BIMAG, het Boeren Insecten Meetnet Agrarisch Gebied. In mei kreeg ik 3 Led-Emmers (nachtvlindervallen) die ik regelmatig en volgens een vaste systematiek op drie plekken tegelijk uitzet. De locaties zijn afgesproken en voor jaren vastgelegd. De Vlinderstichting, LTO Noord en BoerenNatuur (waar de Agrarische Collectieven onder vallen) zijn hiervoor een samenwerking aangegaan om te monitoren in het agrarisch gebied, zodat waarnemingen niet langer vooral uit natuurgebieden komen. Immers, meten is weten. Dit unieke en interessante project is mede mogelijk gemaakt door het ministerie van LNV. Tevens is het CBS aangesloten om de monitoringsdata te analyseren.

Inmiddels heb ik iets van 20 metingen gedaan en daarmee zo'n 60 verschillende soorten nachtvlinders kunnen invoeren. Leuk en erg leerzaam, elk seizoen heeft zijn eigen soorten. Zo vliegen nu bijvoorbeeld de wintervlinders. Verder trof ik natuurlijk de vlinder van de eikenprocessierups, de buxusmot, de aardappelstengelboorder en de gamma-uil. Leuke en minder leuke soorten passeren de lens van mijn camera. Op twitter laat ik met een aantal andere boerinnen via #insectenopdeboerderij zien wat we zoal nog meer aantreffen op onze boerderijen. We delen informatie, mooie, bijzondere en soms ook (zeer) zeldzame soorten om te laten zien dat het platteland niet doods is maar leeft.

Laat zien wat je doet, zorg voor een eerlijk beeld van onze mooie agrarische sector. Dat is ook het doel van Team Agro NL. Online en liefst ook in levende lijve. Eigenlijk is het altijd campagnetijd.

DECEMBERBESTELLING

BIETENZAAD 2021

Na het uitkomen van de Aanbevelende Rassenlijst 2021 hebben telers de mogelijkheid om te kiezen uit bestaande rassen en diverse nieuwkomers.

Afgelopen teeltseizoen bleek opnieuw hoe belangrijk suikergehalte en bladgezondheid zijn, zeker bij vroege levering. Het suikergehalte ligt dit jaar lager dan in de afgelopen jaren, blijkt uit cijfers van Cosun Beet Company en steeds meer telers hebben problemen met bladgezondheid.

Bladgezondheid

Schimmelziekten richten steeds meer schade aan, vooral cercospora. Veredelingsbedrijven werken daarom aan een sterkere resistentie tegen cercospora. Tot nu toe biedt een deel van de rassen wel enige tolerantie hiertegen, maar KWS is in de veredeling aan de slag gegaan met een eigenschap die een nieuw niveau van bescherming biedt en tegelijkertijd zorgt voor een goede opbrengst.

Omdat er rassen met een sterkere tolerantie komen, verdwijnt de indeling met L-, M- en H-rassen op de rassenlijst. Op de nieuwe rassenlijst komt een andere schaal, met cijfers die weergeven hoe hoog de tolerantie is. Dat geeft meer duidelijkheid.

Bietencysteaaltjes

Telers zaaien een groot deel van het areaal in met rassen die resistent zijn tegen het bietencysteaaltje. Onder besmette omstandigheden is dat altijd de beste keuze.

Onder niet-besmette omstandigheden is het zinvol om af te wegen of de extra kosten van zo'n ras opwegen tegen het risico van een besmetting. Maar eigenlijk is de keus altijd goed, want de opbrengst van aaltjesresistente rassen zijn vergelijkbaar met 'normale' rassen, of zelfs beter.

Omdat telers vaak niet weten of ze een aantasting van bietencysteaaltjes kunnen verwachten, kiezen ze vaak voor Tessilia KWS. Dat ras heeft een hoge financiële opbrengst. Het was in 2020 het meest gezaaide ras in dit segment. Alleen als zeker is dat er géén bietencysteaaltjes aanwezig zijn, is een 'normaal' rhizomanieras een betere keuze. In alle andere gevallen is een aaltjesras een logische en veilige keuze.

Aanvullende rhizomanie (o.m. AYPR)

Als er kans bestaat op doorbraak van rhizomanie is een ras met aanvullende rhizomanieresistentie een noodzaak. In deze decemberbestelling zijn goede nieuwkomers beschikbaar. Vooral het veelbelovende bietencysteaaltjesras Caprianna KWS met deze aanvullende resistentie was de moeite waard om op te wachten tot de decemberbestelling.

Rhizoctonia en drievoudige resistentie

Het aanbod rhizoctonieresistente rassen is gegroeid. Telers die de zekerheid van dit segment opzoeken, kunnen kiezen voor Annemonika KWS. Goede alternatieven zijn BTS 7105 RHC en Nevis. Omdat telers deze rassen vooral zaaien op zandgrond, is in dit segment ook het cijfer voor cercospora van belang. Op een deel van de percelen in het rhizoctoniagebied komen ook bietencysteaaltjes voor, meestal het gele bietencysteaaltje. Rassen met drievoudige resistentie bieden dan meer zekerheid. Voor 2021 valt in dit segment Edonia KWS op als ras met de hoogste financiële opbrengst. Een goed alternatief is Hemma KWS. Als er kans is op aaltjesschade, dan is een drievoudige resistentie sowieso de beste keuze. Blijkt achteraf dat er geen aaltjes aanwezig zijn, dan scoort het ras toch beter dan de rassen met enkel rhizoctonieresistentie. De meerprijs voor een drievoudig resistent ras lijkt dus een verantwoorde keuze.

CONVISO® SMART

Een innovatie in de bietenteelt is het CONVISO® SMART systeem. De combinatie van SMART KWS rassen en het breedwerkende herbicide CONVISO® ONE zorgt voor onkruidvrije percelen met minder bespuitingen, zonder schade aan de bieten. Deze combinatie biedt vooral voordelen bij percelen met veel onkruid of onkruidbieten. Op de Rassenlijst 2021 staat een nieuw ras uit dit systeem: SMART JITKA KWS. Het is beperkt beschikbaar, dus bestel tijdig!

Tips:

- Kies bij moeilijk te bestrijden onkruiden of bij veel onkruidbieten voor CONVISO® SMART
- Kies in alle andere gevallen eerst voor de juiste resistentie, dan voor de hoogste financiële opbrengst en tot slot voor andere eigenschappen die voor u van belang zijn (bladgezondheid, kophoogte of suikergehalte)
- Via het ledenportaal kan extra advies per perceel worden ingewonnen. Indien u reeds weet welk ras u wilt bestellen, kies dan voor 'overslaan' en bestel direct uw gewenste ras

Het KWS-logo gezaaid met een ras uit de nieuwe generatie cercosporarassen. Het logo is niet behandeld met fungiciden

Veldproeven bij Nederlandse akkerbouwers laten opvallende resultaten zien

MINDER SPUITEN MET NIEUWE GENERATIE CERCOSPORA-TOLERANTE RASSEN

De nieuwe cercospora-tolerante rassen van KWS lieten dit teeltjaar opvallende resultaten zien op de Nederlandse demovelden

Verspreid over Nederland lagen er dit jaar bij akkerbouwers tien veldproeven met de cercospora-tolerante bietenrassen van KWS.

Het veredelingsbedrijf heeft fors geïnvesteerd in tolerante rassen. De afgelopen jaren richtten bladziekten immers steeds meer schade aan. In Nederland gaat het om vijf schimmelziekten: cercospora, stempylidium, roest, ramularia en meeldauw. Cercospora geeft in Nederland de meeste problemen.

Bietentelers moeten steeds vaker spuiten om schimmels onder de knie te houden. Maar vaak is het resultaat toch niet optimaal. Als chemie onvoldoende resultaat geeft, kunnen sterkere rassen uitkomst bieden.

Inmiddels kunnen bietentelers op de Aanbevelende Rassenlijst zien hoe tolerant een ras is voor schimmelziekten. "Telers gaan daar steeds meer naar kijken," constateert Rob Klunder van de

Agro Service van KWS. "Als je dit jaar gezien hebt dat spuiten onvoldoende resultaat geeft tegen bladschimmels, dan ga je bij de rassenkeuze voor volgend jaar wel kijken naar bladgezondheid. We zien dat de cercospora-druk toeneemt en dat fungiciden wegvallen. Daardoor is er bij bietentelers steeds meer vraag naar tolerante rassen."

Nieuwe rassen van een andere orde

Tot nu toe biedt een deel van de rassen wel enige tolerantie tegen cercospora, maar KWS gaat nu een stap verder. Bij het uitgangsmateriaal dat veredelaars gebruiken, waren al wel rassen die tolerant zijn voor cercospora, maar die eigenschap ging gepaard met een matige opbrengst. KWS is de afgelopen jaren in de veredeling aan de slag gegaan met een eigenschap die een nieuw niveau van bescherming biedt tegen cercospora

en tegelijkertijd zorgt voor een goede opbrengst. "Dat is een doorbraak," zegt Klunder. "Tot nu toe hadden nieuwe rassen wel heel goede opbrengstpotentie, maar slechts een standaard tolerantie tegen schimmelziekten. Alleen de allerbeste cercospora-tolerante rassen behoren tot deze nieuwe generatie.

De tolerantie bij deze nieuwe rassen gaat een stap verder dan de tolerantie die rassen tot nu toe bieden, legt Klunder uit: "Deze nieuwe rassen zijn van een andere orde." Mede daarom verdwijnt de indeling met L, M en H-rassen. Er komt op de Rassenlijst 2021 een andere schaal die in cijfers weergeeft hoe hoog de tolerantie is. Dat geeft telers meer duidelijkheid.

Deze nieuwe generatie cercosporarassen scoort minimaal een 9 voor bladgezondheid maar is nog niet beschikbaar voor seizoen 2021.

Schadedrempel pas een maand later bereikt

Dit teeltjaar legde KWS op tien percelen in Nederland veldproeven aan waar de nieuwe tolerante rassen in de praktijk zijn gevolgd. Klunder: "Het was heel opvallend dat bij deze tolerante rassen de schimmel er wel in komt, maar dat de symptomen zich veel trager uitbreiden. Het duurt veel langer tot de schadedrempel is bereikt. Dit beeld was in alle proeven hetzelfde."

Dit jaar werd in de meeste gangbare rassen op de proefpercelen de schadedrempel half juli bereikt. In het ras 9K917 was dat pas half augustus, een maand later, vertelt Klunder. Ook daarna veroorzaakte de schimmel veel minder schade aan de bieten dan bij standaardrassen. "In alle proeven scoorde het ras 9K917 met twee bespuitingen veel beter op cercospora dan de standaardrassen met drie of vier bespuitingen."

Fungiciden blijven ook bij nieuwe rassen nodig

Een sterke tolerantie tegen cercospora betekent niet dat er geen fungiciden meer nodig zijn, benadrukt Klunder. "Het is een misverstand om te zeggen dat deze nieuwe generatie zonder fungicidebespuitingen kan. Fungiciden blijven nodig. Het nieuwe ras 9K917 had in de proeven bijvoorbeeld wel wat roest. Er blijven altijd wel één of twee bespuitin-

gen nodig, maar dan is het gewas veel beter schoon dan een standaardras met drie of vier bespuitingen. KWS is ervan overtuigd dat alleen de sterkste tolerante rassen met minder bespuitingen een beter resultaat geven."

Klunder benadrukt dat telers heel zuinig zullen moeten zijn op tolerante rassen. Daarom adviseert hij om ook bij die rassen regelmatig te kijken in het gewas, om alleen te spuiten als de schadedrempel is bereikt en om af te wisselen met fungiciden. "Houd dat altijd aan als leidraad. Hoe zuiniger telers zijn op deze nieuwe rassen, des te langer we ze kunnen gebruiken."

Schimmelopbouw doorbreken

De nieuwe tolerante rassen van KWS hebben niet alleen effect op het directe teeltresultaat, maar ze kunnen er ook toe bijdragen dat de schimmeldruk naar beneden gaat. Klunder: "Cercospora neemt nu jaarlijks toe. Dat komt onder meer omdat de schimmel overleeft in de grond. Dus ieder jaar dat bietenblad met cercospora op het land achterblijft, vormt dit een nieuwe bron van infectie voor een ander jaar. We hopen dat de nieuwe generatie tolerante rassen een bijdrage kan leveren aan het verlagen van deze opbouw. Want dan is er in een volgende teelt een lagere begindruk." Klunder weet dat telers in het najaar vaak twijfelen of nog een extra fungicidebespuiting nodig is. Ze kiezen er vaak

voor om geen behandeling meer uit te voeren en de schade te accepteren. Hij begrijpt dat dilemma: "Telers denken dan 'Als ik niet spuit, haalt het gewas de eindstreep wel', maar als de schimmel in het gewas achterblijft, bouw je wel de schimmeldruk op in de bodem."

Rassen op Rassenlijst 2021

Op de Aanbevelende Rassenlijst 2021 zal duidelijk vermeld staan wat de waardering per ras is voor cercospora-tolerantie. "Voordat rassen met de maximale score beschikbaar zijn, zullen we gebruik moeten maken van rassen die dat niveau qua resistentie nog niet bereiken," vertelt Klunder.

"Maximale resistentie gaat vaak ten koste van opbrengst. Hierin moeten we de komende jaren een goede balans zien te vinden. De toon is gezet. We zullen langzaam afscheid nemen van zeer gevoelige rassen. Er zullen meer en meer rassen aangemeld worden voor beproeving door het IRS die een sterke bladgezondheid combineren met een hoge suikeropbrengst."

Op de demovelden van 2020 zijn de rasverschillen goed zichtbaar

INNOVATIE IN ONKRUIDBESTRIJDING: SMART JITKA KWS OP RASSENLIJST 2021

In 2021 introduceert KWS Benelux CONVISO® SMART in Nederland. SMART JITKA KWS is het eerste ras dat op de Rassenlijst komt. Het is tolerant tegen het breedwerkende herbicide CONVISO® ONE van Bayer. De combinatie betekent een doorbraak in onkruidbestrijding bij bieten.

De afgelopen twee jaar hebben Nederlandse telers in pilots ervaring kunnen opdoen met CONVISO® SMART rassen. Hun ervaringen zijn heel positief. In het buitenland is al veel meer ervaring opgedaan met CONVISO® SMART rassen. In 2020 zaaiden bietentelers wereldwijd al 140.000 hectare van deze rassen, in 21 landen.

Uitzondering op Rassenlijst

Het ras SMART JITKA KWS heeft nu drie jaar in het rassenonderzoek van het IRS gelegen. De opbrengstscore kwam 8% lager uit dan het standaard ras. "Dat is conform onze verwachting," reageert Marcel Arts. Hij is Sales Manager voor KWS bietenzaad.

Arts plaatst wel een kanttekening bij dit cijfer. "In de praktijk zullen telers deze combinatie vooral toepassen op percelen met een hoge onkruiddruk of met veel onkruidbieten. Die opbrengstscore is niet gebaseerd op zulke percelen. Op

probleemperven is het opbrengstverschil veel kleiner. Als je minder moet spuiten, is het bovendien goedkoper en het geeft meer arbeidsgemak."

Het is bijzonder dat het ras toch op de Aanbevelende Rassenlijst komt, legt Arts uit. Want qua financiële opbrengst scoort het ras onder de norm. Normaal komt een ras met een lagere opbrengstscore niet op de Rassenlijst. Een nieuw ras moet beter scoren dan het gemiddel-

de van de beste vier rassen. Toch is er een uitzondering gemaakt voor SMART JITKA KWS vanwege de specifieke eigenschappen.

In 2021 is het bietencysteaaltjesresistente ras SMART JITKA KWS nog beperkt beschikbaar, vooral voor percelen met een hoge onkruiddruk. Er zijn voor Rassenlijst 2022 veelbelovende kandidaten aangemeld in alle categorieën van resistentie.

Wat is CONVISO® SMART?

Het CONVISO® SMART systeem is een innovatie in de onkruidbestrijding bij de bietenteelt. De combinatie van SMART KWS rassen en het breedwerkende herbicide CONVISO® ONE zorgt voor onkruidvrije percelen met minder bespuitingen, zonder enige schade aan de bieten. Vooral op percelen met probleemonkruiden en kans op veel onkruidbieten biedt deze combinatie sterke voordelen.

Op dit perceel werd in dit stadium de eerste 0,5 l CONVISO® One toegepast. De tweede en laatste onkruidbespuiting volgde 3,5 week later.

Alleen in combinatie te bestellen

Bietentelers kunnen deze rassen bestellen via het Cosun-ledenportaal, net zoals alle andere rassen. Het verschil is dat CONVISO® SMART rassen alleen te bestellen zijn in combinatie met CONVISO® ONE. "Het ras en het middel horen bij elkaar," benadrukt Arts. De telersprijs van de combinatie van 1 liter CONVISO® ONE en één pak zaad SMART JITKA KWS is gebaseerd op de kosten van een gangbaar ras plus vier of vijf bespuitingen. Arts: "Het voordeel voor de teler is dat hij twee of drie bespuitingen minder moet doen en onkruiden aanpakt die hij anders niet kan bestrijden. Tevens is dit de perfecte

mogelijkheid om af te rekenen met onkruidbieten op percelen waar daardoor nu geen bietenteelt mogelijk is." Telers kunnen bij hun bestelling aangeven van welke gewasbeschermingsleverancier ze het middel CONVISO® ONE willen ontvangen. "De keus van de teler staat centraal," zegt Arts. "Ze kunnen het middel gewoon geleverd krijgen via hun vaste leverancier van middelen." Het is belangrijk dat telers de combinatie altijd één op één gebruiken in de geleverde hoeveelheden. Daarom worden het ras en het middel alleen in combinatie met elkaar verkocht. Dan is de onkruidbestrijding 100 procent. Alleen dan blijven er geen planten over waaruit resistentie kan ontstaan, legt

Arts uit. "We willen zo lang mogelijk resistentie voorkomen. Daarom moet je deze combinatie niet toepassen als je geen onkruidbieten hebt of weinig onkruid."

Op naar een superbiet

Arts vreest dat bietentelers in de toekomst steeds minder herbiciden mogen gebruiken.

Daarom ziet KWS mogelijkheden om verder te groeien met SMART KWS rassen in combinatie met CONVISO® ONE. Arts voorspelt dat het opbrengstverschil tussen deze rassen en gangbare rassen snel kleiner wordt. Het eerste ras met resistentie tegen het bietencysteaaltje gaf vijftien jaar geleden 10 procent minder opbrengst dan de toen gangbare rassen, nu is dat verschil verdwenen. Arts: "We verwachten dat dit met moderne veredelings technieken sneller zal gaan."

Sputadvies

Er is in de praktijk al veel ervaring opgedaan met onkruidbestrijding in de SMART KWS rassen. Het advies is om twee keer een halve liter CONVISO® ONE te spuiten, in een mix met de werkzame stoffen ethofumesaat en fenmedifam, plus olie. Deze strategie geeft een optimaal resultaat.

Voor meer informatie:
www.convisosmart.nl

In de meeste gevallen zullen twee herbicidebespuitingen volstaan

KWS wil nog een stap verder zetten. Arts: "We willen toe naar een soort superbiet, met de eigenschappen van een ras uit de CONVISO® SMART combinatie, dat je met twee bespuitingen schoon krijgt, met een heel goede suikeropbrengst én met een sterke bladgezondheid." Daarom kweekt KWS nu een sterke bladgezondheid in de CONVISO® SMART rassen. In dat geval zijn ook minder fungicidebespuitingen nodig. Arts: "Nu vinden vaak tien bespuitingen plaats: twee keer insecticiden, vier of vijf keer herbiciden en drie keer fungiciden. We streven ernaar om het aantal bespuitingen in de bietenteelt te reduceren. Twee keer insecticiden, twee keer herbiciden en twee keer fungiciden ligt binnen handbereik. Genetica draagt zo bij aan een meer duurzame teelt." De twee insecticidebespuitingen zijn er bijgekomen in plaats van de zaadcoating met neonicotinoïden, legt Arts uit.

"Hopelijk kunnen we insecticidebespuitingen in de nabije toekomst vervangen door het gebruik van rassen die resistent zijn tegen vergelingsziekten." Bietentelers zullen dan anders gaan rekenen bij hun rassenkeus, voorspelt

Arts: "Robuustere rassen met meerdere resistenties worden steeds interessanter voor de toekomst, zeker als we naar een verdere verduurzaming gaan."

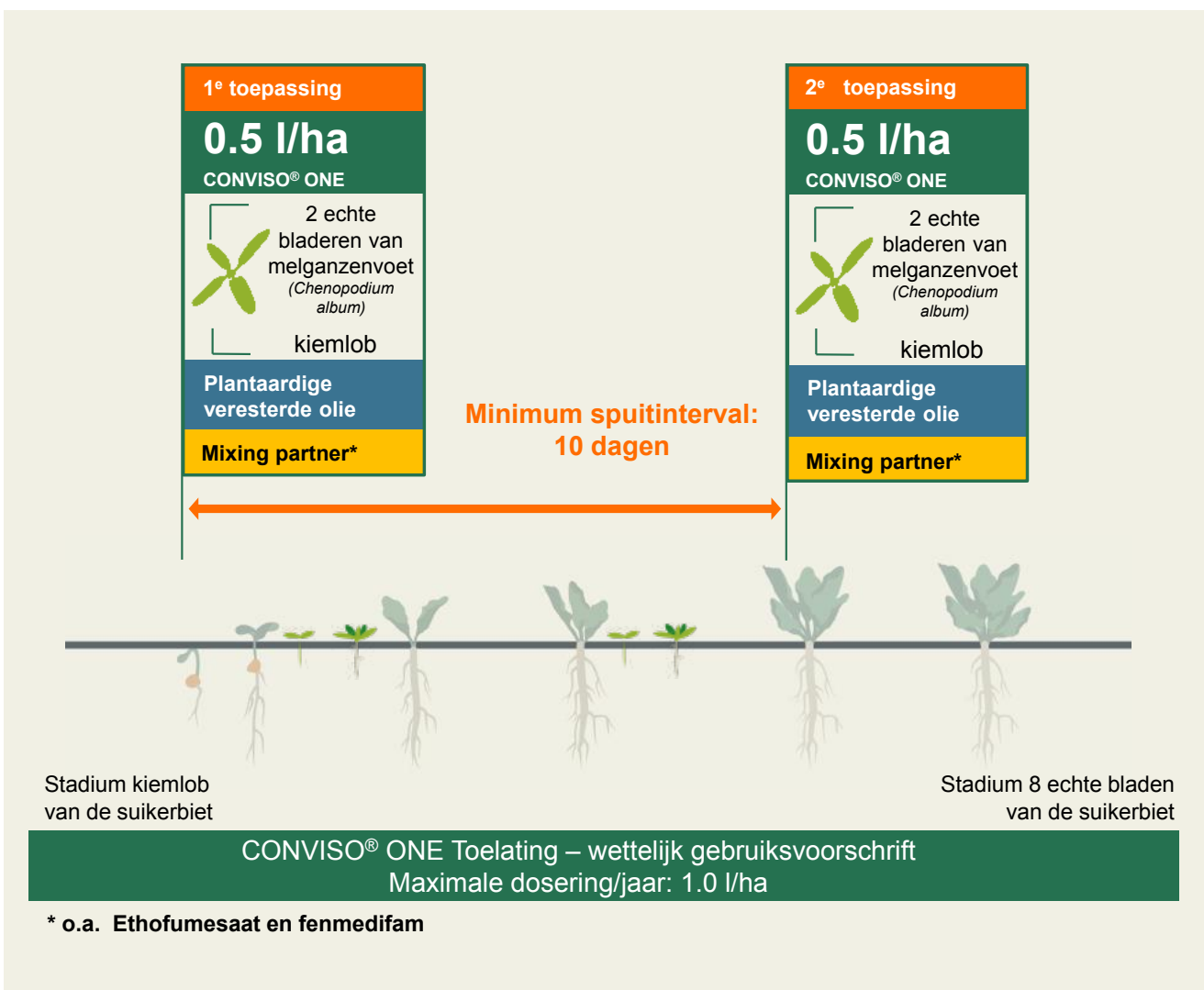
Nieuw ras voor de Aanbevelende Rassenlijst

Het bietencysteaaltjesras SMART JITKA KWS komt op de Aanbevelende Rassenlijst 2021. Bovendien lagen drie CONVISO® SMART rassen van KWS in onderzoek, alle drie met een aanvullende rhizomanieresistentie.

Hiervan is voor 2021 een zeer beperkte hoeveelheid zaaizaad beschikbaar:

- rhizoctonia: 9K965 (SMART LIESA KWS)
- rhizomanie: 9K929 (SMART TOMMA KWS)
- bietencysteaaltjes: 9K957 (SMART IMMA KWS).

Ook andere kwekers hebben de mogelijkheid om in 2021 te starten met het CONVISO® SMART systeem. Zowel Betaseed als SESVanderHave kunnen hiervan gebruik maken.

Het adviesschema voor twee maal 0,5 liter CONVISO® ONE

conviso®
SMART

**CONVISO®
SMART** Werkzaamheid
Sterk op
moeilijk te
bestrijden
onkruiden
Eenvoud Verandering in
onkruidbestrijding
Duurzaamheid Bewezen
controle Volledig opbrengstpotentieel
Herbicide Nieuwe
standaard Productiviteit Slechts twee
toepassingen
**BREDE
WERKING** Geen gewasreactie
Sterke oplossingen
Betrouwbaarheid Hoge suikeropbrengst
**ZACHT
VOOR UW
BIETEN** Suikerbiet
Beste
keuze
Geen
fytotoxisch
effect
Snellere
beslissingen
Weersonafhankelijk

CONVISO® SMART – Hard voor het onkruid, zacht voor uw bieten!

De nieuwe standaard in onkruidbestrijding in suikerbieten.

SMART KWS zaden geven de mogelijkheid om uw bieten én uw rendement te beschermen. De zaden vormen samen met de herbicide CONVISO® ONE het innovatieve teeltsysteem CONVISO® SMART. In deze veranderde wereld van onkruidbestrijding zorgt dit voor een efficiënt teeltsysteem voor suikerbieten. Grijp deze kans en maak in 2021 gebruik van onze Nederlandse SMART rassen.

Het CONVISO® SMART systeem:
Simpel + Betrouwbaar + Duurzaam

www.convisosmart.nl | www.kws.com/nl

SEEDING
THE FUTURE
SINCE 1856

Vergaderzaal te kantoor Etten-Leur met een toepasselijke wandtekst

25 JAAR – KWS BENELUX B.V. (1995-2020)

25 JAAR – MARCEL ARTS BIJ KWS Benelux B.V.

Het 25-jarig dienstverband van Marcel Arts met het eveneens jubilerende KWS Benelux B.V. was aanleiding tot een interview met deze gedreven inspirator van de Nederlandse suikerbietenteelt.

De Bietenteler: Marcel, kun je je even voorstellen aan de lezers?

Marcel Arts: Ik ben geboren in het Limburgse Ysselsteyn. Een dorp van pioniers dat in 1921 werd gesticht als model ontginningsdorp, in de Peel. We hadden thuis een gemengd bedrijf met akkerbouw en kalkoenen. Dit bedrijf werd overgenomen door mijn broer René. In 1995 slaagde ik aan de HAS in Den Bosch en ging aan de slag op het ouderlijk bedrijf. Mijn vader vond dat er nog wel wat tijd over was om er iets bij te doen, zeker in de wintermaanden.

DB: En toen kwam KWS Benelux in zicht?

MA: Inderdaad. Mijn oog viel op een advertentie in 'De Voortrekker', een plaatselijk krantje. Hierin zocht KWS Benelux B.V. een freelancemedewerker voor de promotie van hun maïsrassen in Limburg en Oost-Brabant. Omdat ik toen nog niet wist waar KWS voor stond, haalde mijn vader een pak bietenzaad van zolder van het ras KWS Fiona. Deze informatie maakte dat ik met een goed gevoel aan het gesprek begon. En gelukkig voor mij verliep het gesprek positief en vormde het de start van mijn parttime activiteiten voor KWS. Thuis hadden we inmiddels het bedrijf uitgebreid met de teelt van 10 ha blauwe bessen. De hoeveelheid werk bij KWS en op de boerderij groeide en een keuze maken werd onvermijdelijk. Uiteindelijk heb ik in 2003 besloten om volledig in dienst te treden bij KWS, waar ik manager werd voor Zuid-Nederland en een stukje België. Samen met 7 mede-

werkers besteedde ik 80% van de tijd aan maïs en 20% aan suikerbieten. Dit duurde tot najaar 2010, toen de vacature vrij kwam van Sales Manager suikerbieten voor heel Nederland. Na nog enkele maanden maïs en bieten kon ik vanaf april 2011 mijn volledige aandacht richten op de suikerbieten.

DB: Hoe kregen de telers het KWS-materiaal voordat KWS Benelux B.V. werd opgericht?

MA: Tot en met 2000 werden de KWS-bietenrassen in Nederland gedistribueerd via Joordens zaden in Kessel (L). Hun vertegenwoordiger, Piet de Lange, was bekend in het hele land.

DB: Wat waren voor jou de grootste vernieuwingen en aanpassingen in deze 25 jaar?

MA: Kijken we eerst naar de ontwikkelingen bij KWS Benelux. Toen we in 1995 begonnen, was er alleen de maïs. In 2001 werd dit uitgebreid met suiker-

bieten. Vervolgens kwam er in 2013 een aardappeltak en in 2015 sloten de voederbieten (Feedbeet) aan. Ook Hybride Rogge is toegevoegd aan het pakket. Inmiddels is KWS ook actief in groentezaden, middels de oprichting van KWS Vegetables en de overname van Pop Vriends Seeds uit Andijk. Dit familiebedrijf is marktleider op het gebied van spinazie, maar veredelt ook op snijbiet, bonen, wortelen en rode bieten.

Mijn verantwoordelijkheid ligt enkel bij de bietenrassen en Feedbeet. De verbeteringen van de bietenrassen in de loop der tijd kun je als volgt samenvatten:

1. De grootste verbetering in de teelt (na rhizomanie-resistentie) is nog steeds de komst van aaltjes-resistente rassen.
2. Aanvullende rhizomanie (RZ2.0) volgde in 2012 onder meer voor Flevoland.
3. Vervolgens de introductie van de 3-voudige resistentie (rhizomanie, aaltjes en rhizoctonia).
4. Het CONVISO® SMART systeem zal in 2021 de bietenteelt eenvoudiger maken en minder afhankelijk van gewasbeschermingsmiddelen.

Verder wil ik graag vermelden dat KWS als eerste begon met de directe levering van bietenzaad en de Beet Seed Service. Persoonlijk, maar eigenlijk geldt dat voor het hele bedrijf, hecht ik veel waarde aan het directe contact met de telers. Dit doen we door bedrijfsbezoek, deelname aan beurzen, rassendemo's en 2-daagse excursies naar KWS Einbeck.

In het veld hoor je vaak waar het écht om gaat bij de telers.

DB: Welke uitdagingen onderken je voor de toekomstige bieten-teelt in Nederland en hoe speelt KWS daarop in?

MA: Na de afschaffing van het suikerquotum is de Nederlandse bietenteelt onderhevig aan grote veranderingen. In sneltreinvaart worden middelen verboden. Een voorbeeld hiervan is het verbod op het gebruik van neonicotinoïden, met als gevolg duidelijk meer schade door vergelingsziekte. Ook bij de onkruidbestrijdingsmiddelen valt het een en ander weg. Daarnaast constateer ik dat de bestrijding van cercospora met het huidige middelenpakket steeds lastiger wordt. Als KWS onderkennen we al deze problemen en doen we er alles aan om, middels resistentieveredeling, oplossingen te bedenken. Voorbeelden hiervan: het reeds vermelde CONVISO® SMART systeem en de introductie van rassen die resistent zijn tegen cercospora en vergelingsziekte. Bij KWS staat de teler centraal.

DB: Hoe zie jij de toekomst van de Nederlandse suikerbietenteelt?

MA: Positief. In mijn ogen is de Nederlandse bietenteelt en suikerproductie qua kennis en techniek (in Europa) het meest efficiënt georganiseerd. Dat moet ook wel, want de maatschappij vraagt continu om veranderingen en aanpas-

singen. Dit zal de komende 10 jaar veel verlangen van telers, industrie en toeleveranciers. Ik zie dan ook een verschuiving wat betreft gewasbescherming.

Teeltsystemen, resistente rassen en bodembeheer worden belangrijker, chemische toepassingen zullen afnemen.

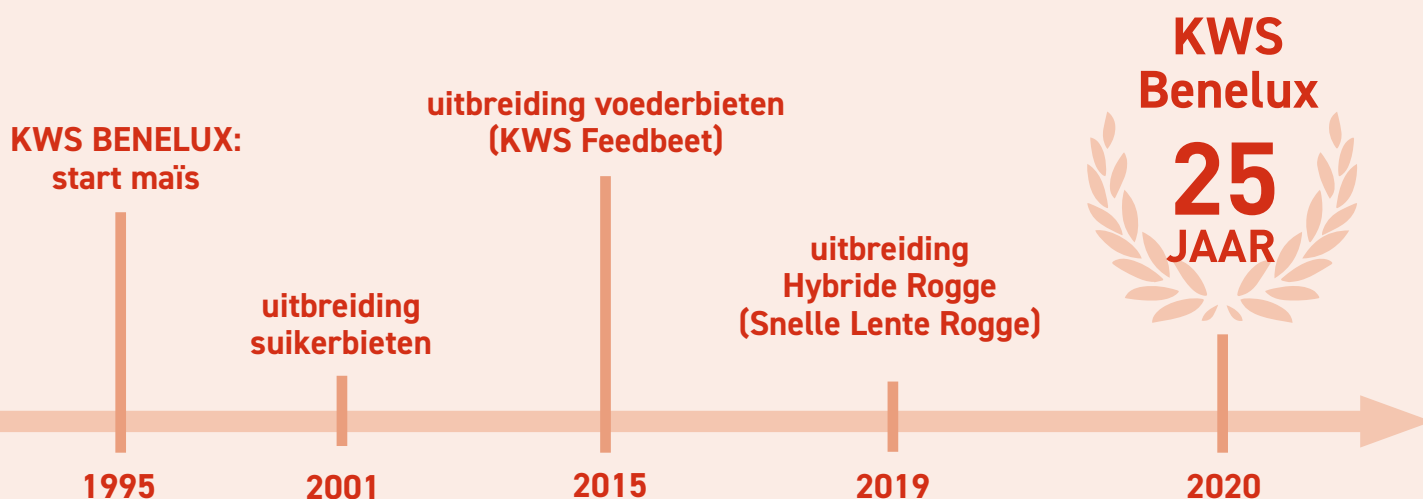
Kortom, ik zie veel uitdagingen voor alle betrokkenen in de keten, maar de kennis van telers, IRS en suikerindustrie ligt op een hoog niveau en samen zullen we de komende uitdagingen aan kunnen. Veel oplossingen van de huidige problemen zullen moeten worden gezocht bij de kwekers. Ik ben trots om te kunnen bijdragen aan de toekomst van de bietenteelt.

DB : Tot slot: met welk woord of begrip zou je de eerste 25 jaar bij KWS willen omschrijven?

MA: Je werk bepaalt een groot deel van je leven, geniet ervan!

KWS wil dit 25-jarig jubileum graag met u vieren.

Om u te bedanken voor uw vertrouwen biedt KWS Benelux een mooie attentie aan! Kijk hiervoor op www.kws.com/nl

COMPACT GEOOGST

Suiker verpakt in papier gemaakt van bietenpulp

Cosun Beet Company gaat haar suiker in kiloverpakkingen aanbieden in papier dat deels gemaakt is van de eigen suikerbieten. Na twee jaar onderzoek presenteert papierfabrikant Crown Van Gelder papier dat voor 20 procent bestaat uit suikerbietenpulp. Daarmee is deze Nederlandse papierproducent de eerste ter wereld die suikerbietenpapier voor de industrie produceert.

Robots in het bietenveld

Eisen voor meer duurzaamheid in de landbouw en toenemende regelgeving voor gewasbescherming maken mechanische onkruidbestrijding met robots steeds belangrijker. Met deze achtergrond neemt KWS deel aan de demo 'Dàg Onkruid' op 3 juni 2021 te Vredepeel. Samen met de fabrikant Farming Revolution wordt deze nieuwe innovatie gedemonstreerd. De autonome robot onderscheidt onkruiden van suikerbieten door gebruik te maken van een camerasysteem op basis van neurale netwerken.

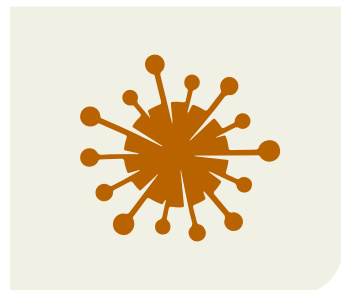
Vergelingsziektteresistente rassen laten nog even op zich wachten

De beheersing van vergelingsziekte is een grote uitdaging in de bietenteelt. Met het verbod op neonicotinoïden neemt de dreiging van vergelingsziekte toe. De aanpak van de overbrengers: luizen (vectoren) is moeilijk en behoeft een complex monitor- en waarschuwingssysteem. Daarnaast werken kwekers aan resistente rassen en hopelijk is in 2023 het eerste ras beschikbaar.

Suiker tax-besteding

In het Verenigd Koninkrijk roepen 108 gezondheids- en kinderdeskundigen de ministers op om het geld dat afkomstig is van de Suiker Tax (ongeveer 300 miljoen euro) te besteden aan gratis schoolmaaltijden en voedselprogramma's voor kinderen die zwaar zijn getroffen door de economische crisis als gevolg van Covid-19.

Proef met scheepsvervoer

In november heeft COSUN een proef gedaan met het vervoer per schip van containers met suikerbieten. Doel: reductie van CO₂-emissie. Om vast te stellen of de beste oplossing op papier ook in de praktijk werkt en om mogelijk verschil in kwaliteit van de bieten te weten, zijn afgelopen weken bieten in bulkschepen en bieten in 40 ft open top containers per schip vergeleken met transport per vrachtauto. De aanvoer vond plaats vanuit Zuid-Limburg naar Dinteloord.

BIETENKIEKJES

Bietenkiekjes, de naam zegt het al, kiekjes in of van de bieten. Op deze pagina laten we graag foto's zien uit de praktijk. Iedereen mag foto's insturen naar info@debietenteler.com. De mooiste foto's zullen worden geplaatst.

Deze keer maken we een uitstapje naar de Facebook fotowedstrijd die KWS organiseerde in november en nog loopt in december.

Als winnaar van november feliciteren we Jac Bijl uit Anna Paulowna (NH), hij wint het KWS prijzenpakket.

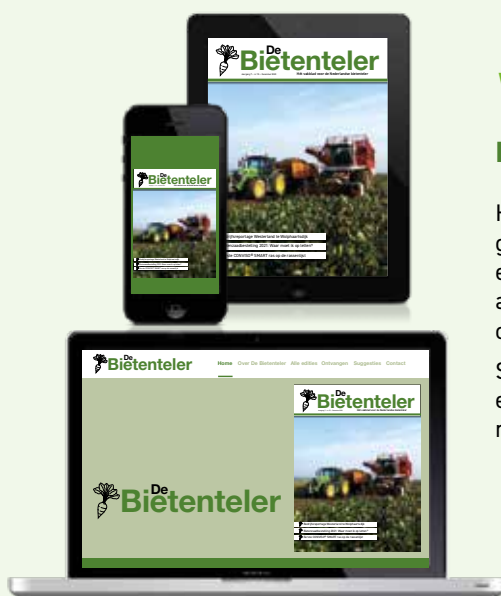

Ook kans maken op een prijzenpakket?

Foto's voor de fotowedstrijd van december kunnen nog worden geplaatst onder het Facebookbericht van de **Fotowedstrijd 2020** op de pagina van KWS Benelux BV. bit.ly/Facebook_Fotowedstrijd_2020

Mooie foto van uw suikerbieten? Stuur deze naar info@debietenteler.com

Website De Bietenteler

De Bietenteler is er ook digitaal

Het vorige nummer van De Bietenteler gemist? Een artikel van vroeger nog eens nalezen? Het kan perfect. Je kan alle edities van De Bietenteler vinden op onze website.

Surf naar www.debietenteler.nl en je kan er meteen alle artikelen raadplegen.

In volgende editie van

De Bietenteler

Bietenteelt in Gelderland

Vroegbestelling bietenzaad 2022

Digitale techniek in suikerbieten

Een volle bak zekerheid:
it's all in the seed.

NIEUW

CAPRIANNA KWS

- Bietencysteaaltjes resistent
- Aanvullend rhizomanie resistent
- Hoge financiële opbrengst

www.kwsbenelux.nl

SEEDING
THE FUTURE
SINCE 1856

